

Upprättat av Nationellt Brukarråd Brand	Upprättat datum 2021-05-06	Ändrat av Nationellt Brukarråd Brand	Ändrat datum	Godkänt av PTS Forums Styrelse	
---	-------------------------------	--	--------------	--------------------------------------	---

Avstängning brandteknisk funktion - Instruktion

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
1.1	Syfte och mål.....	2
1.2	Omfattning	2
2	Ansvar.....	2
3	Genomförande	3
3.1	Planering	3
3.2	Rutin för avstängning mer än 24 timmar	3
3.3	Information till verksamhet	3
3.4	Avstängningsansökan.....	3
3.5	Avstängning.....	3
3.6	Avstängningens omfattning och påverkan på brandskyddet	4
3.7	Kompenserande åtgärder	4
3.8	Återställning/Tillkoppling.....	4
3.9	Oanmälda kontroller	4
4	Dokumentation	4

1 Inledning

1.1 Syfte och mål

Avstängning av brandteknisk funktion ska undvikas i största möjliga mån. Om avstängning ändå måste ske syftar denna instruktion till att klarlägga ansvar och rutiner kring avstängning av brandlarm och andra brandtekniska funktioner. Syftet med instruktionen är att skapa förutsättning för ett välfungerande och säkert arbetssätt. Målet är att minska antalet oönskade brandlarm såväl som att säkerställa erforderligt byggnadstekniskt brandskydd i samband med avstängningen.

1.2 Omfattning

Instruktionen gäller för avstängning av samtliga brandtekniska funktioner. Med brandteknisk funktion avses alla typer av tekniska system som är en del av det byggnadstekniska brandskyddet och innefattar bl.a. brand- och utrymningslarm, sprinkler, nödbelysning samt styrningar av t.ex. ventilation, dörrar och hissar.

Instruktionen gäller för hela regionens fastighetsbestånd och riktar sig till samtliga som beställer och utför arbeten som kräver avstängning av brandteknisk funktion. Med beställare avses normalt projektledare.

2 Ansvar

Beställaren tillser att entreprenörer får information om följande dokument:

- Avstängning av brandteknisk funktion - Instruktion (detta dokument)
- Avstängning brandteknisk funktion – Avstängningsansökan
- Avstängning brandlarm – Mall för anslag

Avstängning av brandlarm och sprinkler ska alltid utföras av anläggningsskötare eller på uppdrag av anläggningsskötare. Endast utsedd driftpersonal har rätt att stänga av andra brandtekniska funktioner som påverkar mer än entreprenadområdet. Anläggningsskötaren eller utsedd driftpersonal ansvarar för att avstängningen sker i enlighet med avstängningsansökan.

Entreprenören ansvarar för att ansöka om avstängning hos regionens driftorganisation. Endast personer som har skriftligt godkännande från regionens fastighet-/driftorganisation eller är namngivna i gällande avtal med regionen (AFC.32/AFD.32) får ansöka om avstängning av brandteknisk funktion.

Entreprenören har genom gällande avtal en skriftlig delegation från byggherren att verka som ansvarig för brandskyddet och utrymningssäkerheten inom berört område under byggtiden. Detta ansvar innefattar bl.a. att det byggnadstekniska brandskyddet inom entreprenadområdet upprätthåller en acceptabel nivå under tiden för avstängningen. Entreprenören ansvarar för att arbetet utförs enligt gällande myndighetskrav och försäkringskrav samt i enlighet med regionens riktlinjer och instruktioner.

Entreprenören ansvarar för att avstängningen alltid sker i samråd med beställaren, samt information till berörd verksamhet. Samråd sker även med involverad brandkonsult i projektet; samt vid behov med verksamhetens brand-/säkerhetssamordnare och brandsakkunnig inom regionens fastighetsorganisation.

Entreprenören ansvarar för att i samråd med beställaren informera och förbereda berörd verksamhet i den omfattning som avstängningen kräver. Berörda verksamheter ska alltid informeras.

Entreprenören ansvarar för att vid behov vidtaga kompenserande åtgärder. Där brandkonsult finns knuten till projektet kan kompenserande åtgärder tas fram i samråd med denna. Brandsakkunnig inom regionens fastighetsorganisation kan vid behov vara behjälplig vid framtagandet av kompenserande åtgärder.

Eventuella kostnader för räddningstjänstens uttryckning vid brandlarm bekostas av avstängningsansökaren. Avstängningsansökaren får i sin tur kräva ersättning från den som orsakat uttryckningen.

Entreprenören ansvarar för att det byggnadstekniska brandskyddet återställs innan återkoppling av ordinarie funktion, vilket bland annat omfattar avtäckning av temporärt skyddade detektorer.

Vid avstängning av brandlarm och sprinkler ansvarar anläggningsskötaren för att aktuell räddningstjänst och försäkringsmäklare informeras innan avstängning som vara i mer än 24 timmar.

3 Genomförande

Avstängning av brandteknisk funktion ska utföras enligt vad som anges i detta dokument med tillhörande avstängningsblankett.

3.1 Planering

Entreprenören ska i samråd med beställaren, i god tid före byggstart, planera för avstängning av brandtekniska funktioner samt vilka kompenserande åtgärder som behöver vidtas. Vid mer omfattande eller komplicerade förutsättningar ska även samråd ske med driften. Planen ska skriftligen dokumenteras och ska vid behov av förtydligande eller vid efterfrågan bifogas till ansökan.

3.2 Rutin för avstängning mer än 24 timmar

Vid avstängning av brandteknisk funktion, i mer än 24 timmar, ska både aktuell räddningstjänst och försäkringsmäklare informeras innan avstängningen.

3.3 Information till verksamhet

Entreprenören ska alltid i samråd med beställare informera och förbereda berörda verksamhet i den omfattning som avstängningen kräver. Den muntliga eller skriftliga informationen kan med fördel kompletteras med anslag, se exempel i bilaga.

3.4 Avstängningsansökan

Beställning av avstängning görs på avstängningsblankett till regionens driftorganisation snarast möjligt, normalt senast två arbetsdagar före tänkt avstängning. Vid mer omfattande avstängningar ska ansökan inkomma senast 10 arbetsdagar före avstängningen.

Avstängningsansökaren ska utse en kontaktperson som alltid är tillgänglig under tiden för avstängningen. Kontaktpersonen ska vara väl insatt i brandskyddsarbetet och veta vad som pågår inom arbetsområdet. Kontaktpersonen kan med fördel utgöras av entreprenörens brandskyddsansvarig.

Utsedd driftpersonal ska skriftligen bekräfta avstängning och återinkoppling av den brandtekniska funktionen genom att ange tekniska förutsättningar och skriva under ansökan. Vid fränkoppling i brandlarms- eller sprinkleranläggning kan ibland anläggningsskötaren behöva genomföra ett platsbesök för att begränsa omfattningen av den fränkopplade delen och minimera risken för oönskade larm.

3.5 Avstängning

Vid angiven avstängningstid ska representant från entreprenören finnas på plats vid arbetsområdet för att personligen möta upp driftpersonal. Om inte personliga möten kan genomföras ska entreprenören på annat sätt bekräfta avstängningen (t.ex. telefonkontakt). Om ingen finns på plats eller driftorganisationen inte har erhållit annan bekräftelse kan avstängningen inte genomföras.

Avstängningar ska generellt genomföras vardagar mellan 07:00 – 16:00. Vid avstängning på andra tider krävs kompletterande godkännande från beställaren. Beställaren ansvarar för att driftorganisationen har bemanning vid tiden för avstängningen.

Vid dammiga jobb t.ex. slipning, bilning etc. ska rökdetektorer alltid skyddas tillfälligt med lock eller liknande. Övertäckning av detektorer får ej förekomma då larmet är tillkopplat. Heta arbeten tillåts inte när sprinkler tagits ur drift (med undantag från heta arbeten på sprinkleranläggning).

3.6 Avstängningens omfattning och påverkan på brandskyddet

Om avstängning ej kan undvikas ska fränkopplingen begränsas så mycket som möjligt. Vidare ska påverkan på det byggnadstekniska brandskyddet begränsas i största möjlig mån.

Vid avstängning av t.ex. brandlarm eller sprinkler är det inte alltid möjligt att få avstängningen att följa entreprenadgränsen vilket innebär att avstängningen kan komma att påverka större områden än själva entreprenadområdet. Kompenserande åtgärder behöver då vidtagas även utanför entreprenadgränsen. Detta ska uppmärksammas och hanteras specifikt för respektive avstängning.

Vid avstängning av brandlarm påverkas flera tekniska funktioner så som magnetuppställda dörrar i brandcellsgräns, ventilationstekniskt brandskydd, tillgänglighet, frångänglighet, upplåsning för återinrymning etc. Det är därför viktigt att dessa brandskyddstekniska funktioner identifieras och kompenseras för innan avstängning sker.

3.7 Kompenserande åtgärder

Kompenserande åtgärder är åtgärder som under avstängningen ersätter den tekniska funktionen. Exempel på möjliga åtgärder kan vara bevakning via ordinarie byggbemannning, extra rondering via utsedd brandvakt eller stationär brandvakt, provisoriskt brandlarm, ändrade rutiner, extra bemanning m.m. Om oklarheter råder avseende val eller nivå av kompenserande åtgärd ska samråd med brandkonsult ske. Kompenserande åtgärder ska ingå i planeringen för brandskydd under byggtid.

3.8 Återställning/Tillkoppling

Vid återställning av brandlarm ska entreprenören göra en bedömning om rengöring eller utbyte av vitala komponenter behöver ske samt genomföra detta. Behovet kan kontrolleras genom kontroll av smutsighetsgrad och i dialog med anläggningsskötare. Rökdetektorer som utsatts för byggdamm etc. under entreprenadtiden ska bytas ut innan tillkoppling.

Om arbetet blir klart innan anmäld tid för tillkoppling ska avstängningsansökaren säkerställa att området är bemannat till dess att tillkoppling kan ske. Om arbetet fördröjs ska avstängningsansökaren snarast meddela utsedd driftpersonal.

Utsedd driftpersonal ska genomföra tillkoppling i enlighet med vad som angivits på ansökningsblanketten. Vid tillkoppling skickas även information till räddningstjänst och försäkringsmäklare i de fall de informerats om avstängning.

3.9 Oanmälda kontroller

Under entreprenaden kan regionen genomföra oanmälda kontroller för att se att lagar och regler samt denna instruktion efterlevs.

4 Dokumentation

Avstängning av brandteknisk funktion ska utföras enligt vad som anges i detta dokument. Regionens driftorganisation sparar undertecknat original och avstängningsansökaren får en kopia som ska finnas tillgänglig vid efterfrågan. Kopia på ansökan samt arbetsorder skickas till namngiven projektledare.